

ger, inden de bestemme sig for Drettelsen af disse Retter, der her er Tale om. I Tyskland gaar det jo omtrent paa samme Maade, som det skulde gaa her, at Arbejdere og Arbejdsgivere henvende sig til Kommunalbestyrelserne for at faa Vedtægter sanktionerede, men meget ofte staar der en Kamp mellem Arbejderne paa den ene Side og Arbejdsgiverne paa den anden Side, og meget ofte faa Arbejdsgiverne Støtte af Kommunalbestyrelsen i den By, hvor der søges derom. Og det er sket, at Kommunalbestyrelser nede i Tyskland, hvor Loven dog har virket noget, endogaa i Fjor ønskede Oplysninger fra andre Steder, hvor Loven har været i Virksomhed, for at de kunde se, hvilken Virkning den havde. Naar man nede i Tyskland, hvor man er Dør om Dør med Arbejdsretter, kan ønske at betænke sig for at se, hvad Resultat der kommer ud af Arbejdsretterne, synes jeg ikke, det er urimeligt, at man ogsaa her hjemme kan ønske at faa nogen Oplysning. — De Oplysninger, jeg har faaet, skal jeg ikke trætte den ærede Forsamling med i Detailler, men paa mig have de gjort det bestemte Indtryk, at man skal være meget forsigtig. Der er den store Fejl i den tytte Lovgivning — og det samme vil utvivlsomt blive Tilfældet her hjemme, hvis Loven bliver vedtagen, som den er foreslået — at Sager i de forskellige Sag ikke blive bedømte og afgjorte af Jagsfolk. Det er noget, man hører fra flere Sider i Tyskland; Dommere i Retten have hyppig udtalt sig om, at det er højt uheldigt, at de skulde lade tekniske Sager afgøre, uden at der har været Jagsfolk med til deres Afgørelse. Og den Lov, der nu er paatænkt indført hos os, yder ikke fjerneste Garanti for, at ikke det samme vil ske her, og at der vil kunne ske Arbejdsgiverne og de næringsdrivende stor Uret derved, det vil dog vist ingen nægte derved. En ansat Dommer siger, at hvis der ikke sker en Forandring deri, vil det være overordentlig beklageligt, og Tilliden til Arbejdsretterne vil forsvinde, den skal ikke være stor for Døjeblikket — de sidste Ord ere ikke hans, de ere mine. Man kan godt forestaa, at det kan være beklageligt; en Dommer, der er saa nær paa det, kan jo faa Vejledning til at se det og føle det overordentlige Tryk, der er i en saadan Situation. Ved Arbejdsretten i Berlin, hvor der skulde vælges Vidsdere — 24 Arbejdere og 24 Arbejdsgivere — til Kamret for Næringsmidler, Hotelvæsen, Barberer og Værtshusholdere o. l., bleve valgt 15 Værtshusholdere og 7 Barberer. Naa, de Folk egne sig maaske til at føre visse Retsager, men de egne sig sande-

lig ikke til at afgøre alle Sager, der kunne komme for angaaende Næringsmidler. Der var hverken valgt Bagerer eller Slaqtere, saa jeg kan godt forstå, at f. Eks. en Bager kan rygte og bøde, naar han skal op og have sin Tvist om et Jagsmåltid med sin Svend afgjort og dømmes af en Barber og en Værtshusholder. Noget slikt vil absolut ogsaa kunne ske herhjemme, for der haves ingen Garanti for, at der bliver valgt Vidsdere i alle de Sag, som faa Sager for Retten. — Der har været Tvivl om — og den samme Tvivl har jeg — hvorvidt der her er mange Sager, som rejses nu, der ville komme for Arbejdsretter, men lige saa snart der er kommet Arbejdsretter i en By i Tyskland, stiger Antallet af Processer; jeg kan ikke se, hvorfor det ikke ogsaa skulde ske herhjemme. Det ser næsten ud, som om det er blevet en Sport for mange Arbejdere at have sig hver en lille Proces. I Berlin var der i det Aar, før denne Lov blev sat i Kraft, af den Slags Sager, som vilde komme for Arbejdsretter, 2,700 Sager, i denne By, der tæller over halvanden Million Mennesker. Jeg synes, det er et stort Tal, men i det første Kvartal, Arbejdsretterne vare i Virksomhed, blev der over 3,000, og i Løbet af Aaret steg det til 13—14,000 Sager. Det er sandsynligt, at der er blevet flere siden, thi man begyndte med 2 Retsale og 4 Assessorer, og nu har man 5 Retsale, 10 Assessorer og 48 Kontor- og andre Betjente. Det var for et Aar siden, men det er højt sandsynligt, at der nu er endnu flere beskæftigede derved, thi allerede for et Aar siden var der Forordninger fremme om at faa flere Lokaler spredte omkring i Byen, for at Arbejderne i Middagsstunden, naar de holdt Middag, og ikke forsømte noget ved det, kunde gaa hen og faa deres Klager indgivne og saa gaa paa Arbejde med det samme. Hvis det Dasse er blevet opfyldt, saa er der altsaa endnu flere Lokaler, og det er jo rimeligt, at jo lettere man kan komme til det, desto mere vil det tage til og stige paa en foruroligende Maade. Det er ogsaa hyderst sjældent — det er der Statistisk over — at det er Arbejdsgiverne, der rejse Sag. Der er Byer, hvor det næppe er 1 pCt., men det almindelige er, at det er 3—4 pCt., og saa er det, som en Dommer har sagt, som oftest for, at en Arbejdsgiver kan hævde sin Autoritet over for Arbejderne, det er ikke, fordi han ventet at faa noget ud af det, thi det ender jo som oftest med, at Arbejderen ikke kan godtgøre ham det, som tilkendes ham. — Jeg vil med det samme sige, at der klages meget over, at det socialdemokratiske Parti anvender sin kraftige Organisation paa en temmelig uhel-